

ಗಡಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆ

ಡಾ. ಎಚ್. ಬಿ. ಕೋಲ್ಕಾರ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಆರ್.ಪಿ.ಡಿ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

Abstract:

“ರಸವೇ ಜನನ, ವಿರಸ ಮರಣ, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ...” ಇದು ವರಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ನುಡಿದ ಜೀವನ ಮಂತ್ರ. ವಿರಸ, ವಿರೋಧಗಳು ಬದುಕನ್ನು ವಿಷಮಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಿ, ಒಲವು, ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಬದುಕನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಲ್ಲದ ಬದುಕು ಬರಡು. ಇವು ಬದುಕಿನ ಬಂಡವಾಳವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯ. ಪ್ರೀತಿ, ಒಲವುಗಳನ್ನು ಮಾತು-ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದ ವರಕವಿ, ಸಂತ ಕವಿ, ಅನುಭಾವಿ, ದಾರ್ಶನಿಕ ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಸಹಜ ಸರಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಡಿ, ಪ್ರದೇಶ, ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ ಕುಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅರಿತು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗುವ ಭಾವಗಳಿವೆ; ಬದುಕನ್ನು ಹಿರಿದಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ರಸಮಯವಾಗಿ ಅರಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಮಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಕನಸು-ಕನವರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ “ನನ್ನೊಳಗೆ ನಾ ತಿಳಿಕೊಂಡೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಗಂಡನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ” ಎಂಬ ದಾರಿಗಳನ್ನೂ ಇವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅರಿವಿನ ದಾರಿಗಳ ಹಾಸು-ಬೀಸುಗಳ ಚರಿತ್ರೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಸಾಮರಸ್ಯ-ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಳ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಂದ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಗಡಿ ಭಾಗದ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

Keywords: ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಡಿ, ಗಡಿ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ‘ಗಡಿ’ ಎನ್ನುವುದು ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ತಾಣ. ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಥವಾ ವಿಶಾಲವಾದ ಆವರಣ. ವೈಚಾರಿಕ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನದೆನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯನ್ನೂ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ನಿರುಮ್ಮಳವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವ ತಾಣ, ಇದನ್ನು ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ‘ಗಡಿ-ಬಿಡಿ’ ಎನ್ನುವ ಅಥವಾ ‘ಗಡಿ-ಕೊಡಿ’ ಎನ್ನುವ ಈ ಗೊಂದಲ, ಗದ್ದಲಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಅರ್ಥಹೀನ.

“ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹಸಿವ;

ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹುಸಿವ

ಒಡಲುಗೊಂಡವನೆಂದು

ನೀನೆನ್ನ ಜಡಿದೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯದಿರಾ

ನೀನೆನ್ನಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಡಲುಗೊಂಡು ನೋಡಾ
ರಾಮನಾಥ!”

ಎನ್ನುವ ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿನ ಬರೀ ಹಸಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಶರೀರ ಸ್ವರೂಪವು ಕೃತಿಯ ಕಣವಾದ

Please cite this article as: ಕೋಲ್ಕಾರ ಎಚ್. ಬಿ. (2023). ಗಡಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ವೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 2(5), 30-33.

ಕಾರಣ ಒಡಲುಗೊಂಡಿದ್ದು ಪ್ರಕೃತಿ ಧರ್ಮಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಇರಲೇ ಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಇರವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವ. ಹೀಗೆಂದಾಗ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಬದುಕಿಗೆ ಇರವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಗಡಿಯ ಇರುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರಹಾರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಇರುವಿಕೆಗೆ-

“ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ

ವ್ಯುಗಗಳಿಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯಾ?

ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ

ನೊರೆತೆರೆಗಳಿಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯಾ?

ಸಂತೆಯೊಳಗೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ

ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿದಡೆಂತಯ್ಯಾ?”

ಎಂಬ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿನ ಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಯಮಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮರಸ್ಯದ ಅರಿವೂ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ ಸೌಹಾರ್ದದ ಭಾವದಲ್ಲಿ- ‘ಗಡಿ-ಬಿಡಿ’ಗಳು ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ತುಂಬುತ್ತವೆ.

“ಮಾಡದಿರು ಬಾಳನ್ನು ಬೇಳೆಯಂತೆ

ಕೂಡಿರಲಿ ಬಾಳು ಇಡಿಗಾಳಿನಂತೆ...”

ಎಂಬ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಗಡಿಯ ಜನರು ನಿತ್ಯ ಜಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದಾದರೆ- ಭಾಷೆಯ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಭ್ರಮೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ - ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಶುದ್ಧ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧಾಂಗ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಸಮಿಶ್ರ

ರೂಪದವುಗಳೇ. ಪ್ರದೇಶ ಭಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಾರ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತವೆ; ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಉಪಭಾಷೆಗಳು ದೂರದೂರ ಸಿಡಿದಂತೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹಂತದ ಅಥವಾ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಗಳೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳೇ ನಿಜವಾದ ಭಾಷೆಗಳು.

ಭಾಷೆಯೊಳಗಿನ ಭಾವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯೊಳಗೂ ಒಂದೇಯಾಗಿದೆ. (“ಭಾಷೆ ಯಾವುದಾದರೇನು ಭಾವ ತಾನೆ ಒಂದೇ!”) ಆದುದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬದುಕು ಭಿನ್ನವಲ್ಲ ಅಭಿನ್ನ. ಉದಾ: ‘ಕನ್ನಡ’ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಸಂವಹಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮಾತು, ಕೃತಿ, ನಡೆ, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಊಟ, ವಸತಿ, ನೆಲ-ಜಲ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಸುಖ, ದುಃಖ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಸಂವೇದನೆಯ ಸ್ವರೂಪ. ಹೀಗೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಒಡಲು, ಸ್ವರೂಪಗಳೂ ಇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದವುಗಳೇ. ಕನಿಷ್ಠವಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಬದುಕುಗಳಿವೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದಾಗಲೀ ಕನಿಷ್ಠವೆಂದಾಗಲೀ ತಿಳಿಯುವ ಮನಸ್ಸು ನಿಜ ಅರಿವಿಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ಕುಬ್ಜವಾದದ್ದು.

ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗಮವಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅವಕಾಶ. ಏಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಲವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಮತ್ತು ಅರಿಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ‘ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ, ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾವ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹನಿಸುವ ಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ “ಇವನಾರವ? ಇವನಾರವ?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೂರಾಗಿ” ಇವ ನಮ್ಮ ಇವ ನಮ್ಮ” ಎಂಬ ಆಪ್ತ ಭಾವದ ಉತ್ತರ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗಡಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನಾಂಗದ ಬದುಕಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗಮ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ, ಹಾಡುವ, ನಲಿಯುವ, ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮತಧರ್ಮ ಪಂಥಗಳುಳ್ಳ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಗಳ, ಬದುಕಿನ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳ, ಶೈಲಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು; ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನ, ಜಾತ್ರೆ ಪಗರಣ, ನಾಟಕ, ಹರಿಕಥೆ, ಕೀರ್ತನೆ ಭಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ಪರಸ್ಪರ ಒಡನಾಟ, ಪಡೆವ ಆನಂದ, ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವುಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ, ಅನುಸರಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷಾಭಾವ, ಸಮರಸ ಭಾವತಾದಾತ್ಮ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಉದಾರಭಾವ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾವಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ನೋವು ತವಕ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಈ ಉದಾರಭಾವ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಮಾನವತೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಧರ್ಮವುಂಟೆ? ಆತ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ದೇವರುಂಟೆ?” ಎಂಬ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಅರಿವು, ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸರಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗಡಿ ಬದುಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರೂಪರೇಷಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಡತನ, ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆ, ನಿರ್ಗತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗ, ಅಬಲ, ಅಶಕ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳ

ಮೂಲಕ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ನಿರ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ತಾತ್ವಿಕ ಮನೋಭಾವದ ರಾಜಕೀಯ, ರಾಜಕಾರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಾಡು, ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಡಿಯ ತಲ್ಲಣ, ತಳಮಳಗಳಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉದಾರ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಅದರ ರಾಜಕೀಯ ಧರ್ಮವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗಡಿ ಜನಾಂಗವು ಪರಸ್ಪರ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪಡೆ-ನೀಡುವಿಕೆಯ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅನ್ಯ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯ, ಭಾವದಲ್ಲಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಭಾವ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಆದಾನ ಪ್ರಧಾನ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಜೀವನದ ತಾತ್ವಿಕ ತಿರುಳುಗಳನ್ನು ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

**“ಶ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ
ಸಂಶಯದ ಗಡಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೂ
ಸಿಡಿ ಗುಂಡುಗಳ ಕದನ
ನಿಂತೀತು ಹೇಗೆ...?”
ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು
ಮರಭೂಮಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ
ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ?**

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಸಾಮರಸ್ಯ (ನುಡಿ ಸಾಮರಸ್ಯ) ಭಾವ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಧರ್ಮ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಮತ ಸಾಮರಸ್ಯ, ವಿಚಾರ ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅನ್ಯರ ಜೊತೆ ಬೆರೆಯುವ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬಯಸುವ, ಹಾರೈಸುವ ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಳು ಗಡಿ ಬದುಕಿನ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಗಳಾಗಬೇಕು. ಹೀಗಾದಾಗ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಕು

ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಹಜವಾದ ಒಲವು, ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹಗಳು ಬದುಕನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ/ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ. (1932). ಗರಿ. ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ. ಪುಟ-114
- ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ. (2012). ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯದ ಕುಹುಕ್ಕುಹೂ. ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಮಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್.
- ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ. ಎಸ್. (2013). ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ. ಪುಟ-55
- ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ಎಸ್. (ಸಂ.). (2001). ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-2. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ. ಪುಟ-250
- ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ (ಸಂ.). (2001). ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ-5. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ. ಪುಟ-78
- ವಾಮನ ಬೇಂದ್ರೆ. (ಸಂ.) (2003). ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ ನಾದಲೀಲೆ. (13ನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ) ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ. ಪುಟ-75